

**Financieel crisisplan
en
Noodprocedure**

d.d. 1 december 2021

ACHTERGROND

Het doel van een financieel crisisplan is:

- Het bestuur voorbereiden op een financiële crisissituatie en duidelijkheid geven over welke stappen er genomen moeten worden;
- Deelnemers inzicht geven hoe met hun pensioen wordt omgegaan in tijden van crisis.

Tot en met 2019 kende NPF een Financieel crisisplan en een separate Noodprocedure. NPF maakte onderscheid tussen een financiële crisissituatie die bijvoorbeeld voorkomt uit het niet tijdig kunnen herstellen van een dekkingstekort of reservetekort en een crisissituatie die voortkomt uit grote negatieve uitslagen op de financiële markten dan wel een forse daling van de dekkingsgraad. Dit Financieel crisisplan incorporeert de voorheen separate Noodprocedure aangezien NPF vindt dat een noodprocedure gevolgd moet worden in specifieke, urgente financiële crisissituaties. De twee documenten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Dit Financieel crisisplan inclusief de Noodprocedure wordt minimaal eenmaal per jaar geëvalueerd. Als dan blijkt dat het nodig is, wordt de procedure aangepast.

Het Financieel crisisplan is ook voor de betrokkenen bij NPF van belang. Dit zijn:

- deelnemers¹;
- gewezen deelnemers;
- andere aanspraakgerechtigden (partners en kinderen);
- gepensioneerden;
- voormalige aangesloten werkgevers.

Er is sprake van een crisissituatie wanneer:

- de waarde van de beleidsdekkingsgraad onder de wettelijke grenzen komt;
- er zich incidenten op financiële markten voordoen;
- er zich overige ontwikkelingen voordoen met potentiële impact op de financiële positie van NPF.

Bij een crisissituatie zal NPF de maatregelen altijd concreet afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment. Het bestuur bepaalt de dekkingsgraad op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Het bestuur ontvangt iedere maand deze informatie samen met het op dat moment geldende vereiste eigen vermogen conform de standaardmethode. Dit geldt ook voor eventuele maatregelen die in dit licht genomen moeten worden. Bij een substantiële verslechtering van de financiële positie van ons fonds, vindt tussentijdse rapportage plaats aan het bestuur.

¹ Per 1-1-2020 is NPF een gesloten fonds geworden en heeft dan geen actieve deelnemers meer, met uitzondering van de arbeidsongeschikten.

A. FINANCIËEL CRISISPLAN

1. Inleiding

Financiële crisissituaties kunnen ertoe leiden dat reeds toegekende pensioenaanspraken en pensioenrechten - in het uiterste geval - moeten worden verminderd om de beleidsdekkingsgraad te herstellen. Het bestuur heeft daarom dit plan opgesteld zodat duidelijk is wat er gebeurt als NPF in een crisissituatie terecht komt of dreigt te komen. Dit is nodig om goed voorbereid te zijn op onverwachte gebeurtenissen.

2. Proces en besluitvorming

NPF onderscheidt de volgende stappen:

- Stap 1 Een aanleiding voor toepassing van dit plan doet zich voor.
- Stap 2 Analyse van de specifieke kenmerken van de crisissituatie.
- Stap 3 Inventarisatie van de mogelijk te ondernemen maatregelen en hoe deze aan de oplossing van de crisissituatie bijdragen.
- Stap 4 Beoordeling van de doorwerking van mogelijke maatregelen in het kader van evenwichtige belangenafweging naar de verschillende doelgroepen van NPF.
- Stap 5 (Voorgenomen) Besluitvorming door het bestuur over al dan niet te nemen maatregelen.
- Stap 6 Informeren van het verantwoordingsorgaan, dan wel advisering over een voorgenomen maatregelen. Definitieve besluitvorming door het bestuur.
- Stap 7 Communicatie met belanghebbenden.

Stap 1 Aanleiding voor toepassing van het Financieel crisisplan

Als er sprake is van een (urgente) crisissituatie kan dit ertoe leiden dat het bestuur tijdelijk afwijkt van het reguliere beleggings- of fondsbeleid. De beschikbare tijd en ruimte om adequaat te handelen is leidend voor de nadere keuze voor de besluitvormingsprocedure.

De volgende gebeurtenissen kunnen voor ons aanleiding zijn voor toepassing van het Financieel crisisplan:

1. Daling van de dekkingsgraad;
2. Incidenten op de financiële markten;
3. Overige gebeurtenissen met mogelijke impact op de financiële positie van NPF.

Ad 1. Daling van de dekkingsgraad

- a. er is naar de mening van het bestuur sprake van een crisissituatie wanneer de missie van NPF op langere termijn (drie jaar) niet of niet geheel kan worden gerealiseerd. Hier is in ieder geval sprake van in de volgende gevallen: de beleidsdekkingsgraad is na een herstelperiode lager dan het vereist vermogen (reservetekort);
- b. de beleidsdekkingsgraad is lager dan het minimaal vereist vermogen (dekkingstekort).

Achtergrondinformatie

In de verkorte ALM-studie van 2015 is onderzocht bij welke beleidsdekkingsgraad NPF nog binnen de wettelijke termijnen kan herstellen zonder de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten te korten. Uit de in 2015 uitgevoerde analyse blijkt dat, bij een herstelperiode van vijf jaar de beleidsdekkingsgraad vanaf circa 99% nog kan herstellen zonder te korten.

Het is van groot belang om te voorkomen dat NPF in een financiële crisissituatie terecht komt. Om te voorkomen dat NPF op een beleidsdekkingsgraad van 99% of lager uitkomt, stuurt het bestuur van maand tot maand op een overzicht van de dekkingsgraad die is bepaald met de marktrente. Belangrijk ijkpunt hierbij is de kritische dekkingsgraad die NPF de pijngrens noemt. Dit is de beleidsmatig gestelde grens van 105%. Ook wordt iedere drie jaar via ALM-studies getoetst of het toeslag- en kortingsbeleid en het beleggingsbeleid nog voldoende robuust zijn vormgegeven. Hierbij wordt het beleid getoetst binnen verschillende economische hoofdscenario's en ook varianten van toeslag- en kortings- en beleggingsbeleid worden nader onderzocht.

a. Reservetekort

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, dient het bestuur een herstelplan in. Er is sprake van een 'tekortsituatie'. Het herstelplan geeft aan hoe NPF op basis van DNB voorgeschreven methodiek van het huidige dekkingsgraadniveau toegroeien naar de vereiste dekkingsgraad.

b. Dekkingstekort

Als NPF te lang in dekkingstekort zit, is het mogelijk dat NPF pensioenen moeten gaan verlagen. Dit is het geval wanneer:

- de beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang (zes meetmomenten) lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad is, en;
- de actuele dekkingsgraad is ook lager dan het minimaal vereiste niveau.

Hoe NPF de minimaal vereiste dekkingsgraad moet berekenen, is wettelijk voorgeschreven. NPF berekent de verlaging zodanig dat de dekkingsgraad direct op de MVEV-dekkingsgraad uitkomt. De verlaging is onvoorwaardelijk, maar mag over maximaal de hersteltermijn worden uitgesmeerd.

Ad 2. Incidenten op de financiële markten

Incidenten op financiële markten geven aanleiding voor het toepassen van het Financieel crisisplan als zich een situatie voordoet van een stijging of daling van de beleidsdekkingsgraad binnen een periode van twee maanden met tien of meer dekkingsgraadpunten; of als er sprake is van een financieel-economische ontwikkeling die afwijkt van wat wij normaal vinden voor het gedrag van beleggingen. Het zijn tevens ontwikkelingen die per definitie niet vooraf volledig benoemd kunnen worden en daarmee geen onderdeel uitmaken van het beleidskader dynamisch balansbeheer.

Ad 3. Overige gebeurtenissen met mogelijke impact op de financiële positie van NPF

Er kunnen zich andere schokken voordoen die invloed hebben op de financiële positie van NPF. Bijvoorbeeld een grote verschuiving in de populatie of een significante schok in de langlevens-trend. Ook onderkent het bestuur het politieke risico. Dit kan zich voordoen wanneer het niveau of de methodiek van de UFR ter discussie wordt gesteld. Daarnaast kan de pensioenwetgeving of wetgeving over beleggingen veranderen waardoor risico's anders worden.

Stap 2: Analyse financiële crisissituatie

Zodra de aanleiding voor toepassing van het Financieel crisisplan zich voordoet, zullen de uitvoerende bestuursleden een analyse van de ontstane situatie uitvoeren. Aan de hand van de uitkomsten wordt bepaald of:

- er sprake is van een crisissituatie. In dit geval treedt stap 3 van het Financieel crisisplan in werking.
- er sprake is van een urgente crisissituatie. In dit geval treedt de Noodprocedure in werking.

Stap 3: Inventarisatie van maatregelen

Bij een crisissituatie kunnen wij de volgende maatregelen nemen:

1. niet of niet volledig indexeren (niet (volledig) indexeren); en
2. als laatste redmiddel of ultimatum remedium de pensioenaanspraken en -rechten verlagen (pensioen verlagen).

Daarnaast kunnen wij onder specifieke voorwaarden:

3. de aannames van de strategische asset allocatie en de risicoafdekking aanpassen.

Ad. 1 Niet (volledig) indexeren

Onder een beleidsdekkingsgraad van 110% vindt geen indexatie plaats. Vanaf 110% wordt de voorwaardelijke indexatie beperkt door de rekenregel voor toekomstbestendige indexering.

Voor wat betreft de Pensioenregeling 2006B is het achterwege laten van het toekennen van een voorwaardelijke toeslag geregeld in artikel 20. Dit is een realistische maatregel om in te zetten.

Resultaten

Het achterwege laten van de voorwaardelijke toeslagen voorkomt een jaarlijkse daling van de beleidsdekkingsgraad met circa 2% (verwachte lange termijn inflatie). Of met andere woorden: door het achterwege laten van de voorwaardelijke toeslagen kan in een situatie van dekkingstekort optimaal worden geprofiteerd van de autonome herstelkracht van de beleidsdekkingsgraad uit overrendement.

Ad. 2 Pensioen verlagen als laatste redmiddel of ultimum remedium

Daarnaast geldt dat als de beleidsdekkingsgraad gedurende vijf jaar onder het minimaal vereist eigen vermogen ligt, alsnog onvoorwaardelijk gekort moet worden tot op het minimaal vereist eigen vermogen.

De mogelijkheid om de pensioenaanspraken en -rechten te korten is geregeld in de statuten. Dit is een pijnlijke doch realistische en gezien de rijpheid van NPF reeds bij een beperkt dekkingstekort onvermijdelijke maatregel. Kortingen zullen worden verwerkt via het herstelplan waar wordt gerekend met een herstelperiode van vijf jaar. Aanvullend dient onvoorwaardelijk gekort te worden als het vermogen van het pensioenfonds gedurende een ononderbroken periode van vijf jaar onder het minimum vereist eigen vermogen ligt. Op dat moment wordt onvoorwaardelijk gekort zodat de beleidsdekkingsgraad op het minimaal vereist eigen vermogen komt. Deze korting wordt uitgesmeerd over een periode van drie jaar. (zie het toeslag- en kortingsbeleid in de ABTN).

Resultaten

Het direct korten en het uitsmeren van de korting werken beide positief in geval van een dekkingstekort. Bij het uitsmeren van de korting wordt de pijn gespreid.

Ad. 3 Aanpassen aannames strategische asset allocatie en risicoafdekking

Met het dynamisch beleggingsbeleid kiest NPF ervoor om voor verschillende dekkingsgraadniveaus vast te leggen hoe de strategische asset allocatie en risicoafdekking zal zijn. Hiermee wil NPF voorkomen dat de financiële situatie en omstandigheden significant wijzigen, maar toch geen actie wordt ondernomen.

Dat wil echter niet zeggen dat er geen situaties denkbaar zijn waarin NPF op het moment dat het beleid een aanpassing voorschrijft, toch besluit te willen afwijken van het beleid. Dit kan ook aan de orde zijn als er geen sprake is van een 'crisis'. De wijze waarop het beleid is vormgegeven betekent echter dat daar een zware opt-out voor geldt: er zal moeten worden onderbouwd waarom de omstandigheden in dat geval dusdanig anders zijn dat een afwijking gerechtvaardigd is.

Als binnen een periode van twee maanden de marktrentedekkingsgraad met tien of meer dekkingsgraadpunten daalt of stijgt, dan zal met het hele bestuur een discussie gevoerd worden over de juistheid van de aannames die ten grondslag liggen aan het beleidskader dynamisch balansbeheer alvorens tot aanpassing van het strategisch beleidskader over te gaan.

Resultaten

Het treffen van extra beschermingsmaatregelen is realistisch in een situatie dat de marktrentedekkingsgraad hoger is dan de gedefinieerde pijngrens van 105%. Bij lagere marktrentedekkingsgraden kan het zijn dat de extra beschermingsmaatregelen te laat worden ingezet en het herstelpotentieel juist wordt opgegeven. In het beleidskader dynamisch balansbeheer is de default aanpassing van de strategische asset allocatie en risicoafdekking opgenomen bij de volgende marktrentedekkingsgraden: 110%, 120%, 130%, 140%. Verhoging van de renteafdekking en/of het inzetten van putopties om het aandelen-risico af te dekken, kan het risico van een groter reserve- dan wel dekkingstekort verminderen. Deze maatregelen worden idealiter in een vroeg stadium van een crisis genomen.

De autonome herstelkracht van NPF per jaar bestaat dan uit:

- circa 0,3%-punt per jaar uit uitkeringen en
- circa 2,4% punt uit rendement.

Dit komt overeen met een jaarlijks rendement van circa 2,7% over de balans.

Het benodigde rendement op de balans dient voorzichtigheidshalve hoger te worden ingeschat bij een crisis op korte termijn. Het werkelijke herstel is uiteraard afhankelijk van de gerealiseerde rendementen in plaats van de ALM-aannames. Dit betekent dat het rendement in het volgende jaar bepalend is voor de vraag of het volgende jaar inderdaad het herstel is ingetreden of dat er alsnog gekort moet worden in het kader van het herstelplan.

Stap 4: Beoordeling evenwichtige belangenafweging

Artikel 105 lid 2 PW stelt als eis aan het beleid dat alle belanghebbenden zich op een evenwichtige wijze vertegenwoordigd moeten kunnen voelen. Bij het inzetten van maatregelen tijdens een crisissituatie zullen wij kijken naar de belangen van de bij het fonds betrokken (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden en werkgevers (belanghebbenden). Besluiten zullen wij toetsen aan de norm van evenwichtige belangenafweging. Deze analyses zullen in principe zowel kwalitatief als kwantitatief worden vormgegeven.

Het bestuur kan dit kwantitatief toetsen op:

- Verdeling van het pensioenresultaat: deze invalshoek zet het feitelijke pensioen af tegen het geambieerde pensioen;

In welke mate worden de belanghebbenden geraakt door de betreffende maatregelen? Hierbij toetst het bestuur op kwalitatieve criteria:

- Effectiviteit: De maatregel dient een substantieel effect te hebben, bijvoorbeeld op het herstel van de beleidsdekkingsgraad.

- **Proportionaliteit:** De herstelkracht van de verschillende maatregelen moet opwegen tegen de impact hiervan op de verschillende doelgroepen.
- **Solidariteit:** De bijdragen van de diverse doelgroepen op grond van de maatregelen moeten onderling in evenwicht zijn. Een evenwichtige verdeling van lasten betekent o.a. dat een maatregel niet alleen op eigen merites dient te worden beoordeeld maar ook in samenhang met andere (eerder) genomen maatregelen.
- **Continuïteit:** De maatregelen dienen gerechtvaardigd te zijn tegen de achtergrond van de te verwachten toekomstige ontwikkelingen van het pensioencontract.

De keuze voor de maatregelen die het bestuur inzet tijdens een crisissituatie moet derhalve de toets aan deze evenwichtigheidscriteria doorstaan. Wel wordt de evenwichtigheid bekeken vanuit een breder perspectief. Daarom houdt het bestuur o.a. ook rekening met:

- maatregelen die zijn ingezet en die nog ingezet kunnen worden;
- de bijdrage die bepaalde groepen al geleverd hebben en zullen leveren door de te treffen maatregelen;
- in welk (financieel) scenario het fonds verkeert op het toets moment;
- de verwachte herstelkracht, en;
- de omvang (percentage) van de verlaging.

In een crisissituatie wordt de evenwichtigheid van een maatregel in kaart gebracht aan de hand van een scoringstabel. Dat is een tabel met als rij-ingang de doelgroepen en als kolomingang de relevante criteria.

Niet (volledig) indexeren				
Doelgroep	Effectiviteit	Proportionaliteit	Solidariteit	Continuïteit
Deelnemers	Voldoende			Jaarlijkse stuurknop / kan worden hersteld
Slapers / andere aanspraakgerechtigden				
Gepensioneerden				
Werkgevers				
Pensioen verlagen				
Doelgroep	Effectiviteit	Proportionaliteit	Solidariteit	Continuïteit
Deelnemers	Voldoende			In principe geen jaarlijkse stuurknop / kan worden hersteld
Slapers / andere aanspraakgerechtigden				
Gepensioneerden				
Werkgevers				
Aanpassen strategische allocatie / Risicoafdekking				
Doelgroep	Effectiviteit	Proportionaliteit	Solidariteit	Continuïteit
Deelnemers	Afhankelijk van de aard van de crisis			Maandelijkse stuurknop / kan worden hersteld
Slapers / andere aanspraakgerechtigden				
Gepensioneerden				
Werkgevers				

De criteria proportionaliteit en solidariteit waarderen wij met de waardes:

- geen bijdrage
- 0 relatief lage bijdrage
- + relatief hoge bijdrage

Het bestuur verwacht dat na een analyse de bovenstaande maatregelen op de volgende manier de evenwichtigheid zullen adresseren en borgen:

3. Niet (volledig) indexeren

Het achterwege laten van de voorwaardelijke toeslagen bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% past geheel bij de aard en de opzet van het pensioenfonds en de pensioenregeling. Ook is dit in lijn met de pensioenwet. De pensioenaanspraken en -rechten worden jaarlijks op gelijke wijze met voorwaardelijke toeslagen verhoogd. Er is sprake van evenwichtige belangenafweging als het achterwege laten van voorwaardelijke toeslagen eveneens op gelijke wijze geschiedt voor wat betreft de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten.

4. Pensioen verlagen als laatste redmiddel of ultiem remedium

In de pensioenreglementen is opgenomen dat alle pensioenaanspraken en -rechten naar rato van het tekort zullen worden gekort, indien de financiële positie daartoe noopt en alle overige maatregelen, zijn ingezet. Hiermee is invulling gegeven aan artikel 134 van de Pensioenwet. Het niet korten van de aanspraken en rechten leidt tot een onevenwichtige belangenafweging omdat de jongere deelnemers in dat geval geconfronteerd worden met steeds groter wordende tekorten.

Het bestuur is van mening dat het, gegeven de aard en de opzet van de pensioenregeling, dan ook niet nodig om bij het toepassen van korting onderscheid te maken naar deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden, dan wel naar leeftijdscohorten.

5. Aanpassen van de aannames strategische asset allocatie en risicoafdekking

Het bestuur merkt op dat de voor- en nadelen van het aanpassen van het beleggingsbeleid in gelijke mate ten bate en laste van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden komen. Echter, de belangen van de deelnemers - waarde die wordt gehecht aan de baten en lasten - zullen wel verschillen over de verschillende generaties. Bij aanpassingen van het beleggingsbeleid zal aandacht worden gegeven aan de consequenties voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Specifiek zal rekening gehouden moet worden met het feit dat de maatregelen vaak natuurlijkerwijs op verschillende termijnen verschillende impact en daarmee ook een andere impact per generatie hebben.

De verwachte effectiviteit van de maatregelen in de verschillende crisissituaties wordt weergegeven in de onderstaande tabel. De effectiviteit van de aanpassing van de strategische asset allocatie en risicoafdekking laat zich moeilijk voorspellen. Hiervoor dient nader bepaald te worden wat de aard van crisis is en hoe deze het hoofd kan worden geboden.

Maatregelen	Maatregelen verbijzonderd	Dekkingstekort	Reservetekort	Dekkingsgraad daalt met 10%-punt	Liquiditeit tekort
Niet (volledig) indexeren		+ 	+ 	+ 	NVT
Pensioen korten	direct korten uitsmeren	++ + 	++ + 	++ + 	NVT

inzetbaarheid goed matig slecht

impact ++ goed + beperkt 0 nihil

Stap 5: (Voorgenomen) Besluitvorming door bestuur

In een (urgente) crisissituatie moet het bestuur afwijken van het reguliere beleggings- of fondsbeleid. De uitvoerende bestuursleden hebben de stresssituatie geanalyseerd en hebben vastgesteld dat het Financieel crisisplan toegepast wordt. Besluitvorming vindt vervolgens als volgt plaats:

- als er sprake is van een crisissituatie wordt het reguliere besluitvormingsproces gevolgd (zie hieronder);
- als er sprake is van een urgente crisissituatie vindt besluitvorming plaats door een crisisteam. De Noodprocedure is in dit geval van kracht.

Reguliere besluitvormingsproces

Het dagelijks beleid van NPF wordt uitgevoerd door de uitvoerende bestuursleden. De uitvoerende bestuursleden zijn in de positie om tijdig een dreigende financiële crisis te signaleren en zullen een voorstel voor het bestuur voorbereiden voor het nemen van maatregelen.

Geldige besluiten kunnen slechts worden genomen indien alle bestuursleden door of namens de voorzitter zijn bijeengeroepen en waarbij ter vergadering aanwezig (eventueel via conference call) of vertegenwoordigd zijn:

- drie niet-uitvoerende bestuursleden uit ten minste twee geledingen; en
- de voorzitter of bij zijn afwezigheid de plaatsvervangend voorzitter, aangewezen conform lid 5 van de statuten; en
- ten minste één uitvoerend bestuurslid.

Besluiten kunnen door het bestuur worden genomen bij meerderheid van uitgebrachte stemmen, waarbij ten minste vanuit twee geledingen in ieder geval één lid van iedere geleding het ingediende voorstel dient te onderschrijven. Ieder bestuurslid kan bij ontstentenis een ander bestuurslid een machtiging verlenen namens hem te stemmen.

Indien het niet mogelijk is op korte termijn een vergadering te plannen kan besluitvorming ook buiten vergadering plaatsvinden.

Maatregel	Betrokken partijen besluitvorming	Inschatting reguliere tijdslijn van besluitvormingstraject	Regulier traject en besluit
Niet (volledig) indexeren	Bestuur / adviserend actuaris	1-3 maanden	Bespreken van de mogelijke maatregelen in het bestuur en besluitvorming
Pensioen verlagen (korten)	Bestuur VO / adviserend actuaris	1-3 maanden	Bespreken van de mogelijke maatregelen in het bestuur Na advies van Verantwoordingsorgaan wordt een definitief bestuursbesluit genomen over het verlagen van het pensioen.
Aanpassen aannames strategische asset allocatie / Aanpassen aannames risicoafdekking	Bestuur	1-3 maanden	Bespreken van de mogelijke maatregelen in het bestuur en besluitvorming

Stap 6: Informeren van het verantwoordingsorgaan, dan wel advisering over een voorgenomen maatregelen. Definitieve besluitvorming door het bestuur

Het bestuur vraagt, indien dit op grond van de Pensioenwet of statuten verplicht is, advies aan het verantwoordingsorgaan voor het nemen van maatregelen. Ook kan het bestuur advies vragen aan de adviserend actuaris. Vervolgens zal het bestuur met inachtneming van de adviezen, een definitief besluit nemen.

Stap 7: Communicatie met belanghebbenden

Ingeval van een financiële crisissituatie zal het bestuur met de toezichthouder communiceren op de daarvoor voorgeschreven wijze en met inachtneming van de daarvoor voorgeschreven termijnen.

Aan alle deelnemers zal, in aanvulling op al eerder gedane maandelijkse mededelingen over de financiële situatie van NPF en herstelplan op de website, schriftelijk worden gecommuniceerd dat van een financiële crisis sprake is en dat er mogelijk crisismaatregelen moeten worden genomen. Hierbij zal tevens worden aangegeven welke maatregelen dat zijn en per welke datum ze zullen worden toegepast. De deelnemers worden hierover zo vroeg mogelijk geïnformeerd. Tevens zal de informatie op de website worden geplaatst.

Als het bestuur een definitief besluit heeft genomen om te gaan korten, informeert NPF bij voorkeur een maand voordat deze verlaging plaatsvindt de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en DNB hierover en over de afwegingen die het bestuur heeft gemaakt die tot deze verlaging hebben geleid. Hierbij zullen de wettelijke voorschriften in acht worden genomen. Deze informatie zal tevens op de website worden geplaatst en in de PensioenKrant worden opgenomen. De informatie op de website zal ook zo veel als mogelijk in het Engels plaatsvinden.

NPF informeert het VO onverwijld schriftelijk over de verplichting tot opstelling van een herstelplan (art 115f PW) en wanneer het bestuur voornemens is de kortingsbepalingen te gaan toepassen.

In onderstaande tabel is het communicatietraject na vaststelling van ene crisissituatie weergegeven:

Belanghebbende	Vorm	Wanneer
Toezichthouder	E-mail en brief	Onverwijld
Verantwoordingsorgaan	E-mail	Binnen twee weken
Deelnemers - in geval financiële crisis	Brief /bericht op website	Zo spoedig mogelijk
Deelnemers - in geval van treffen maatregel	Brief /bericht op website	Binnen 1 maand voor treffen maatregel
Werkgever	E-mail	Binnen twee weken
Ondernemingsraden	E-mail	Binnen twee weken

B. NOODPROCEDURE

In extreme financieel-economische omstandigheden kan het noodzakelijk zijn snel te handelen om de realisatie van de doelstellingen van het fonds te beschermen. Om hier snel op in te kunnen spelen kent het fonds een noodprocedure. Uiteraard wordt deze terughoudend toegepast omdat snelle besluitvorming op gespannen voet kan staan met zorgvuldigheid. De doelstelling van de noodprocedure is dat het bestuur binnen 24 uur concrete besluiten kan nemen om de gevolgen van een urgente crisissituatie (hierna: noodsituatie) te beperken.

1. Definitie noodsituatie

Er is naar de mening van het bestuur sprake van een noodsituatie wanneer een voorval of een ontwikkeling zonder direct (binnen 24 uur) ingrijpen zal leiden tot een ernstige verstoring van het functioneren van het pensioenfonds, waardoor de realisatie van de doelstellingen van NPF in gevaar komt en de missie van NPF op langere termijn (drie jaar) niet of niet geheel kan worden gerealiseerd. Hier is sprake van in de volgende gevallen:

- het stuurscenario, of een of meerdere de schokken die onderdeel zijn van het stuurscenario (zoals gedefinieerd binnen het beleidskader Dynamisch Balansbeheer) treden op;
- de marktrentedekkingsgraad daalt in korte tijd (periode korter dan een maand) 10%-punten of meer;
- NPF heeft een acuut liquiditeitstekort;
- discontinuering van de uitkeringen dreigt;
- ernstige reputatieschade is ontstaan of kan ontstaan;
- het niet meer kunnen voldoen aan de missie vanwege een zeer specifieke oorzaak, bijvoorbeeld eurocrisis, default tegenpartij, terroristische aanslag, grote en dreigende geopolitieke spanningen.

2. De procedure

De noodprocedure bestaat uit vijf stappen.

1. Constatering noodsituatie
2. Opstarten noodprocedure
3. Besluitvorming en vastlegging
4. Communicatie
5. Intensieve monitoring en verslaglegging

Stap 1. Constatering noodsituatie

Een bestuurslid heeft kennisgenomen van een (markt)situatie die mogelijk als noodsituatie geclassificeerd kan worden. Deze informatie wordt gedeeld binnen crisisteam. Het crisisteam bestaat uit de onafhankelijke voorzitter en de uitvoerende bestuursleden. Indien de onafhankelijke voorzitter afwezig is, zal de langst zittende NUB-er de onafhankelijke voorzitter vervangen.

Stap 2. Opstarten noodprocedure

Het crisisteam zorgt ervoor dat er binnen vier uur een analyse van de noodsituatie ligt. Het bestuur wordt hierover via e-mail of telefonisch (sms, whatsapp) geïnformeerd.

Stap 3. Besluitvorming en vastlegging bij het volgen van de noodprocedure

Indien sprake is van een noodsituatie is snel handelen noodzakelijk. Het crisisteam is door het bestuur gemandateerd om in een noodsituatie besluiten te nemen en uitvoerders te instrueren eventuele maatregelen in afwijking van het beleggings- of fondsbeleid uit te voeren. De termijn waarvoor de maatregelen gelden, dient het crisisteam daarbij expliciet aan te geven c.q. te begrenzen. De uitvoering van de genomen besluiten en de gevolgen daarvan voor NPF dienen zo spoedig mogelijk aan het gehele bestuur te worden gerapporteerd.

Aspecten die (bij voorkeur) onderdeel uitmaken van de besluitvorming:

- Analyse van de crisissituatie
- De mogelijke maatregelen die door het bestuur genomen zouden kunnen worden,
- De uitvoerbaarheid van de maatregelen;
- Een belangenafweging;
- De verwachte impact van deze maatregelen in verhouding tot de realisatie van de lange termijn doelstellingen van het fonds;
- De verwachte kosten van de maatregelen; inclusief het eventueel terugdraaien van deze actie;
- De uitlegbaarheid van de te nemen maatregelen aan belanghebbenden bij het fonds en de toezichthouder.

Het crisisteam legt het genomen besluit en de overwegingen vast. Zo spoedig mogelijk na besluitvorming wordt verantwoording afgelegd aan het bestuur inzake de uitgevoerde maatregelen en de daarbij behorende argumentatie.

In de eerstvolgende vergadering wordt de volledige verantwoording geagendeerd en wordt het besluit bekrachtigd en in het besluitenregister worden opgenomen. Tevens zal de werking van de noodprocedure worden geëvalueerd.

Stap 4. Communicatie

Indien het fonds zich in een noodsituatie bevindt, is een transparante communicatie met alle belanghebbenden van vitaal belang. De eindverantwoordelijkheid voor alle communicatie-uitingen wordt gedragen door het bestuur. De uitvoering van de communicatie-uitingen zullen worden verzorgd door het crisisteam.

Het crisisteam:

- stelt DNB direct op de hoogte indien er sprake is van een noodsituatie;
- informeert de werkgever, het VO en DNP over een noodsituatie en de voorgenomen maatregelen;
- de belanghebbenden via de website, e-mailalert of de PensioenKrant.

Stap 5. Intensieve monitoring en rapportage

In de periode na de besluitvorming worden de financiële markten zeer intensief gevolgd door het crisisteam en wordt hierover op regelmatige basis aan het bestuur gerapporteerd.

Zodra er geen sprake meer is van een noodsituatie, zal het crisisteam het bestuur adviserende vergadercyclus, rapportage en monitoring weer volgens de reguliere frequentie en lijnen te laten verlopen.